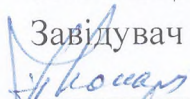

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Освітньо-професійна програма Агрономія

спеціальність 201 Агрономія

галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

освітній ступінь Бакалавр

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

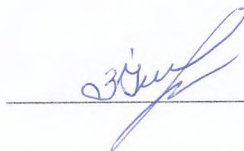
Полтава 2026-2027 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Агрономія спеціальності 201 Агрономія

Мова викладання державна.

Розробник: Загребельна Ірина, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

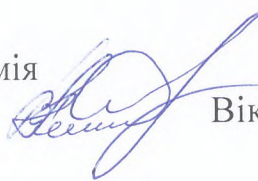
02 вересня 2024 року

Ірина ЗАГРЕБЕЛЬНА

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин протокол від 02 вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Агрономія 02 вересня 2024 року

Віктор ЛЯШЕНКО

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Агрономія» протокол від 02 вересня 2024 року № 1

Валентина ОНІПКО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	
Рік навчання (шифр курсу)	3/201А бд 2024	3/201А бз 2024
Семестр	6	6
Лекції (годин)	16	4
Практичні (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	60	84
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), годин	-	26
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у здобувачів вищої освіти здібності самостійно мислити, приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення та виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективної діяльності сільськогосподарського підприємства.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Вища математика», «Інформаційні системи та технології».

4. Компетентності:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

5. Результати навчання

РН 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.

РН 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.	– знати види підприємств за класифікаційними ознаками; – аналізувати принципи поведінки суб'єктів господарювання на ринку; – знати категорії персоналу підприємства; – диференціювати форми і системи заробітної плати; – розуміти механізм державного регулювання оплати праці. – розуміти важливість соціально відповідального бізнесу.

РН 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.	– прогнозувати та планувати діяльність сільськогосподарського підприємства; – обґрунтовувати виробничу програму підприємства; – оцінювати земельні ресурси та визначати ефективність їх використання; – аналізувати витрати та здійснювати калькуляцію собівартості сільськогосподарської продукції; – аналізувати ціни та методи ціноутворення; – оцінювати основні засоби сільськогосподарського підприємства, фактори та тенденції динаміки змін; – оцінювати фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання; – розуміти шляхи досягнення сталого економічного зростання сільськогосподарського підприємства.
---	--

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення, бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою, робота з аналітичним матеріалом, статистичними даними: конспектування, розрахункові роботи, підготовка реферату/презентації;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *виконання практичних завдань, розв'язування тестів, самостійна робота;*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання.

Підприємство як суб'єкт господарювання, як господарська система і як форма реалізації підприємництва. Цілі підприємства та вимоги до них.

Види підприємства за окремими класифікаційним ознаками – мети та характеру діяльності, формою власності, приналежності капіталу в статутному фонді, способу утворення та формування статутного фонду, кількості працюючих та обсягу валового доходу від реалізації продукції, ступеня залежності від іншого підприємства, галузевої приналежності, правового статусу та форми господарювання. Сутність та концепція соціально відповідального бізнесу. Соціально відповідальний бізнес в Україні.

Тема 2. Ринок і продукція.

Ринок: сутність, функції, форми та структура. Принципи поведінки суб'єктів

господарювання на ринку.

Товар і товарний ринок: сутність, класифікація. Поняття асортименту і номенклатури продукції. Показники обсягу продукції (послуг): товарна, валова, реалізована, чиста продукція. Товарна політика підприємства: поняття та складові. Життєвий цикл товару. Формування асортименту товарів та управління ним.

Ціна на продукцію (послуги): сутність, функції, аналіз ціноутворюючих чинників. Ціноутворення: поняття та методи ціноутворення. Технологія розробки та обґрунтування цінової стратегії підприємства. Цінова політика підприємства: сутність, пріоритетність у ринковій економіці.

Тема 3. Прогнозування та планування діяльності підприємства

Сутність, завдання і принципи планування на підприємстві. Методи та види планування. Виробнича програма сільськогосподарського підприємства і показники оцінки обсягу продукції. Планування маркетингової діяльності підприємства. Бізнес-планування на підприємстві. Сутність та організація стратегічного планування на підприємстві. Тактичне та оперативне планування. Сутність прогнозування, його типи і методи.

Тема 4. Земельні ресурси та ефективність їх використання

Особливості землі як засобу виробництва. Види, земельних угідь. Характеристика земельних угідь. Визначення економічної оцінки землі. Грошова оцінка землі.

Економічна ефективність використання земель у сільськогосподарському виробництві, система показників її оцінювання. Основні напрями підвищення економічної ефективності використання земельних угідь у сільському господарстві. Ринок землі в Україні: сутність, завдання, функції.

Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів, трудового потенціалу та ін. Категорії персоналу підприємств (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією.

Економічна категорія продуктивності праці. Методи вимірювання та показники продуктивності праці, їх переваги та недоліки, сфери застосування. Класифікація чинників та резервів зростання продуктивності праці. Система розрахунків можливого зростання продуктивності праці в сільському господарстві.

Соціально-економічна сутність заробітної плати та її функції. Механізм державного регулювання оплати праці. Структура заробітної плати. Особливості організації оплати праці на підприємстві. Тарифна система оплати праці. Форми і системи заробітної плати. Особливості преміювання персоналу. Особливості безтарифної системи оплати праці.

Тема 6. Капітал підприємства

Капітал як економічний ресурс підприємства. Класифікація основних засобів за ознакою функціонального призначення та участі у виробничих процесах. Видова (технологічна) структура основних засобів, фактори й тенденції динаміки на сільськогосподарських підприємствах.

Фізична суть техніко-економічного старіння знарядь праці та форми запобігання цьому (ремонт, модернізація, заміна). Амортизація основних засобів. Норми амортизаційних відрахувань. Оцінка доцільності витрат на періодичний ремонт, модернізацію й заміну виробничого устаткування. Розширене відтворення основних засобів їх технічним переозброєнням.

Оборотний капітал: сутність, елементний склад, структура та джерела формування. Класифікація оборотних коштів. Нормування оборотних коштів. Класифікація нормативів. Принципи нормування. Методи розрахунку нормативів. Ефективність використання оборотних коштів. Заходи підвищення ефективності використання оборотних коштів.

Тема 7. Витрати підприємства

Загальна характеристика витрат. Склад витрат, які включають у собівартість сільськогосподарської продукції. Класифікація витрат. Система управління витратами. Кошторис підприємства і собівартість сільськогосподарської продукції.

Собівартість окремих виробів. Калькулювання і його місце в економічних розрахунках. Вибір калькуляційних одиниць. Склад і зміст статей калькуляції, методика їх обчислення. Способи розподілу непрямих витрат. Проблеми і напрямки удосконалення планування. Ціна на продукцію. Методи ціноутворення.

Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання

Фінансові результати як критерій досягнення мети підприємства. Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства. Показники фінансових результатів і фінансового стану. Дохід. Обчислення величини доходу і порядок його розподілу.

Прибуток і рентабельність. Розподіл прибутку. Рентабельність діяльності підприємства, її різновиди і методи обчислення. Методика аналізу фінансово-економічного стану сільськогосподарського підприємства. Оцінювання ділової активності, фінансової стійкості та ліквідності. Шляхи досягнення сталого економічного зростання сільськогосподарського підприємства.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин							
	Денна форма навчання 201A_бд_2024				Заочна форма навчання 201A_бз_2024			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	10	2	-	8	8	-	-	8
Тема 2. Ринок і продукція	12	2	2	8	8	2	-	6
Тема 3. Прогнозування та планування діяльності підприємства	12	2	2	8	8	-	-	8
Тема 4. Земельні ресурси та ефективність їх використання	10	2	2	6	8	-	-	8
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	10	2	2	6	8	2	-	6
Тема 6. Капітал підприємства	12	2	2	8	8	-	2	6
Тема 7. Витрати підприємства	12	2	2	8	8	-	-	8
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання	12	2	2	8	8	-	-	8
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	26	-	-	26
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин	
	денна форма (201A_бд_2024)	заочна форма (201A_бз_2024)
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	-	-
Тема 2. Ринок і продукція	2	-
Тема 3. Прогнозування та планування діяльності підприємства	2	-
Тема 4. Земельні ресурси та ефективність їх використання	2	-
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	2	-
Тема 6. Капітал підприємства	2	2
Тема 7. Витрати підприємства	2	-
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання	2	-
Разом	14	2

9. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин	
	денна форма (201А_бд_2024)	заочна форма (201А_бз_2024)
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	8	8
Тема 2. Ринок і продукція	8	6
Тема 3. Прогнозування та планування діяльності підприємства	8	8
Тема 4. Земельні ресурси та ефективність їх використання	6	8
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	6	6
Тема 6. Капітал підприємства	8	6
Тема 7. Витрати підприємства	8	8
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання	8	8
у т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	26
Разом	60	84

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом самостійного виконання здобувачем вищої освіти індивідуального завдання в аудиторний та позааудиторний час: контрольної роботи для здобувачів заочної форми навчання.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання	
	Денна форма навчання 201А_бд_2024	Заочна форма навчання 201А_бз_2024
РН 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.	Обговорення теоретичних питань; розв'язування тестів; розв'язування практичних завдань; реферат/презентація; виконання завдань самостійної роботи, екзамен	Обговорення теоретичних питань; розв'язування тестів; розв'язування практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи (контр.роб.), екзамен
РН 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.	Обговорення теоретичних питань; розв'язування тестів; розв'язування практичних завдань; реферат/презентація; виконання завдань самостійної роботи, екзамен	Обговорення теоретичних питань; розв'язування тестів; розв'язування практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи (контр.роб.), екзамен

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма)

Назва теми	Поточний контроль за видами навчальної роботи студентів, балів						Разом за всі види контролю, балів
	Усне опитування	Тестування	Виконання практичних завдань	Виконання завдань самот. роботи	Написання реферату	Екзамен	
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	-	-	-	1	9*	-	1
Тема 2. Ринок і продукція	3	2	4	1		-	10
Тема 3. Прогнозування та планування діяльності підприємства	3	2	4	1		-	10
Тема 4. Земельні ресурси та ефективність їх використання	3	2	4	1		-	10
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	3	2	4	1		-	10
Тема 6. Капітал підприємства	3	2	4	1		-	10
Тема 7. Витрати підприємства	3	2	4	1		-	10
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання	3	2	4	1		-	10
Написання реферату	-	-	-	-	9*	-	9
Екзамен	-	-	-	-	-	20	20
Разом	21	14	28	8	9	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма)

Назва теми	Поточний контроль за видами навчальної роботи студентів, балів						Разом за всі види контролю, балів
	Усне опитування	Тестування	Виконання практичних завдань	Виконання завдань самот. роботи	Контрольна робота	Екзамен	
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання				1			1
Тема 2. Ринок і продукція				1			1
Тема 3. Прогнозування та планування діяльності підприємства				1			1
Тема 4. Земельні ресурси та ефективність їх використання				1			1
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці				1			1
Тема 6. Капітал підприємства	6*	4*	12**	1			23
Тема 7. Витрати підприємства				1			1
Тема 8. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання				1			1
Контрольна робота					50		50
Екзамен						20	20
Разом	6	4	12	8	50	20	100

* - по 2 темам; ** - по 3 темам;

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання обговорення теоретичних питань

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2-3	відповідь правильна, обґрунтована, осмислена та характеризує наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Студент демонструє глибоке розуміння ключових концепцій та теорій економіки підприємства, може застосовувати ці знання для аналізу складних економічних ситуацій та прийняття обґрунтованих рішень, демонструє знання новітніх досліджень та тенденцій в галузі економіки підприємства, аналізує різні точки зору та аргументи, формулює власну позицію та обґрунтовує її, інтегрує знання з різних галузей економіки та управління для вирішення комплексних задач. Відповідь характеризує вміння розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою.
1-2	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує вміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання. Студент демонструє розуміння економічних принципів, моделей та теорій, що лежать в основі діяльності підприємства. Він може пояснити економічні поняття, аналізувати економічні процеси та явища, а також виявляти причинно-наслідкові зв'язки, аналізує різні точки зору, оцінює достовірність інформації, виявляє альтернативні рішення та обґрунтовує свій вибір, демонструє здатність до самостійного мислення та творчого підходу до вирішення проблем, лаконічно формулює свої думки, використовує професійну термінологію з економіки сільського господарства.
0-1	відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями. Студент демонструє знання термінології, але немає розуміння економічних процесів та їх взаємозв'язку, пояснює економічні явища, але не наводить приклади, адаптує теоретичні знання до конкретних умов завдання, при цьому використовує стандартні алгоритми, формулює висновки, однак вони є недостатньо аргументованими.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0-2	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-2 (по 0,2 бали за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію	Критерій оцінювання
4	на високому рівні (виконано понад 90% завдань)	Здобувач вищої освіти демонструє здатність: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали, використовуючи різноманітні та/або визначені інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми
3	на середньому рівні (виконано від 61% до 90% завдань)	
2	на достатньому рівні (від 41% до 60% завдань)	
1	на низькому рівні (виконано від 21% до 40% завдань)	
0	на низькому рівні (виконано до 20 % завдань)	

Шкала та критерії оцінювання виконання реферату*

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію	Критерій оцінювання
8,1-9,0	проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, оформлення документу відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті реферату демонструє повне засвоєння матеріалу;	Здобувач вищої освіти демонструє здатність: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали, використовуючи різноманітні та/або визначені інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми
6,1-8,0	тема реферату викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам досягнення результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, здобувач при захисті реферату достатньою мірою володіє матеріалом за темою реферату;	
3,1-6,0	тема реферату викладена правильно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює предмет аналізу у повному обсязі, здобувач при захисті реферату не повною мірою володіє матеріалом за темою реферату;	
0-3,0	тема реферату не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документу здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту;	

Шкала та критерії виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
1,0	обсяг виконаних завдань становить від 71-100 % від загального обсягу;
0,5	обсяг виконаної роботи становить 50 % до 70 % загального обсягу;
0	в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу;

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують письмову контрольну роботу, що складається і з трьох питань.

Шкала та критерії оцінювання питань контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію	Критерій оцінювання
40-50	на високому рівні – вірно розкриті питання контрольної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки	Здобувач вищої освіти демонструє здатність: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали, використовуючи різноманітні та/або
26-39	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання контрольної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді	

13-25	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді	визначені інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми
0-12	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні	

Таким чином за виконану згідно з вимогами роботу, в якій повністю розкрито зміст питань, здобувач вищої освіти може отримати максимум *50 балів*.

Захист контрольної роботи не передбачається. Оцінювання контрольної роботи відбувається дистанційно викладачем без присутності здобувача вищої освіти. Результат повідомляється напередодні заліку. Якщо здобувач вищої освіти незгоден з оцінкою, то йому надається можливість доопрацювати контрольну роботу.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне	1-3 бали	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	4-5 балів	Відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Здобувач показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Тестове завдання	1 бал	Здобувач вищої освіти надає правильну відповідь
	0 балів	Здобувач вищої освіти надає неправильну відповідь
Всього (макс. к-ть балів)	20 балів	

*Екзамен складається з двох теоретичних питань та десяти тестових завдань. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, під'єднаний до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>)

13. Політика навчальної дисципліни

1. Терміни виконання та перескладання. Терміни виконання та перескладання регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <http://surl.li/qhurvx> та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті <http://surl.li/dcddab>.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

2. Академічна доброчесність. Письмові роботи можуть бути перевірені на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час виконання завдань, тестування

заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

3. Академічна мобільність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

4. Відвідування занять. Терміни виконання та перескладання регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <http://surl.li/qhurvx> та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті <http://surl.li/dcddab>.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

5. Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	Prometheus	Економіка для всіх	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1
Тема 2. Ринок і продукція	Prometheus	Економіка на кожен день	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ECO101+
	Prometheus	Підприємництво: Хто ваш клієнт?	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ENTREPR
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	Prometheus	Як знайти роботу під час війни	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+JOBWAR1
Тема 6. Капітал підприємства	Prometheus	Основи фінансів та інвестицій	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2

6. Оскарження результатів оцінювання. Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати

роз'яснення щодо отриманої оцінки.

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувач вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
2. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с
3. Економіка підприємства: навчальний посібник / А.В. Непрана, І.Ю. Шевченко. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024. Т. 1. 537 с.
4. Кузьмин, В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.
5. Шевченко Л. С., Марченко О. С., Гриценко О. А. Економіка підприємства : навч. посіб.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 212 с.

Допоміжні:

1. Волкова Н.В., Загребельна І.Л., Петренко М.А. Розвиток онлайнплатформ для обміну та продажу сільськогосподарської продукції. Ефективна економіка. 2024. № 5. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3818>
2. Горбач Л.М., Рубан О.О., Гуменюк Я.М. Зелена економіка та стале виробництво в умовах глобалізації. Економіка та суспільство. 2024. № 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3338/3265>
3. Дейнека Т. А., Дивнич О. Д., Чернова О. В., Загребельна І. Л., Волкова Н. В. Сучасні глобальні тенденції економіки. Бізнес Інформ. 2022. № 12. С. 37 – 44. URL: <https://www.business-inform.net/>
4. Економіка підприємства. підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. URL: https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/32639/1/Ekonomik_2021.pdf
5. Загребельна І.Л., Світлична А.В. Розвиток соціального підприємництва в Україні. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки». 2020. № 1. С. 54-61.
6. Загребельна І. Л., Воронько-Невідніча Т. В., Дубовик А. М., Киричок А. Ю. Управління розвитком підприємства за сучасних умов господарювання. Галицький економічний вісник. 2021. № 3 (70). URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?70>
7. Захарченко В.І. Економіка підприємства. Практикум. К.: Видавництво «Центр навчальної літератури», 2019. 144 с.
8. Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., Бурковська А.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 2021. 216 с.
9. Safonov Y., Borshch V., Shulzhenko I., Zahrebelna I, Bolshakova I. Digital Transformation in Developing Economies under the COVID-19 Pandemic. IEEE Engineering Management Review, 2022, p. 1-9, doi: 10.1109/EMR.2022.3195873.
10. Shevchenko I. Economics of enterprise: course book for practical classes and independent work of students. 2 nd edition, updated / I. Shevchenko, O. Dmytriieva. Kharkiv: FOP Brovin O.V., 2022. 156 p

Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України: зі змінами та доповненнями: веб-сайт. URL: zakon.rada.gov.ua
2. ПСБО Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: веб-сайт. URL: kodeksy.com.ua> buh > psbo
3. Економічний словник. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR/EKONOMIC_SL_2006.pdf
4. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>